

Fundusz Obywatelski
im. Ludwika i Henryka
Wujców

sieć obywatelska

WATCHDOG[^]

Wniosek o wsparcie działań strażniczych w Polsce

Wniosek składa:

☒ Stowarzyszenie lub fundacja

1. Pełna nazwa Wnioskodawcy	Centrum Ochrony Mokradeł
2. Tytuł działania	Biuro Interwencji Bagiennych – wsparcie systemowe i interwencyjne dla ochrony mokradeł w Polsce
3. Data rozpoczęcia działań podejmowanych w ramach wsparcia	2025-08-01
4. Data zakończenia działań podejmowanych w ramach wsparcia	2026-05-31

5. Dlaczego działania strażnicze są ważne na terenie, na którym działacie lub w temacie, którym się zajmujecie?

Działania strażnicze są kluczowe w ochronie mokradeł – ekosystemów niezbędnych dla adaptacji do zmian klimatu, retencji wody i ochrony bioróżnorodności. Wobec rosnącej presji inwestycyjnej społeczności lokalne coraz częściej samodzielnie identyfikują zagrożenia i zgłaszają się do Centrum Ochrony Mokradeł (CMok) po wsparcie. Rocznie otrzymujemy kilkadziesiąt próśb o pomoc – od porad, przez ekspertyzy, po reprezentację w postępowaniach. Niestety, ograniczone zasoby osobowe sprawiają, że możemy odpowiedzieć jedynie na część z nich. W 2024 r. podjęliśmy 6 dużych interwencji, m.in. przeciwko budowie osiedla na Krubińskich Mokradłach w Ciechanowie i obory w otulinie Biebrzańskiego Parku Narodowego – w obu sprawach CMok był stroną postępowania administracyjnego. Inne interwencje dotyczyły m.in. planów uzdrowiska koło Pińczowa, wycinki drzew w rejonie przyszłego rezerwatu „Mościska” czy zaorania łąki w Janowcu. Wsparliśmy mieszkańców Tomaszowa Mazowieckiego ws. wariantów drogi S16 zagrażających rezerwatowi „Niebieskie Źródła” i mieszkańców Słupska ws. obwodnicy w dolinie Słupi. Bez stałego zespołu strażniczego nie jesteśmy w stanie wykorzystać pełnego potencjału społecznego zaangażowania.

6. Opisz, w jaki sposób prowadzicie działania kontrolne, od kiedy działacie, w jaki sposób chronicie prawo do informacji, interes publiczny, praworządność czy praw człowieka? Jak dbacie o przestrzeganie w Waszej organizacji standardów dotyczących niezależności, jawności działań, obiektywizmu i rzetelności?

Centrum Ochrony Mokradeł prowadzi działalność strażniczą nieprzerwanie od ponad 20 lat, koncentrując się na ochronie ekosystemów mokradłowych i prawie społeczeństwa do życia w zdrowym środowisku. Nasze działania mają na celu monitorowanie przestrzegania prawa w zakresie ochrony przyrody, przeciwdziałanie szkodliwym inwestycjom oraz wspieranie społeczności lokalnych w obronie ich otoczenia. Prowadzimy interwencje administracyjne, przygotowujemy ekspertyzy, uczestniczymy w konsultacjach społecznych, a w razie potrzeby wchodzimy jako strona w postępowania – m.in. dotyczące planów inwestycyjnych zagrażających mokradłom. Reagujemy na naruszenia prawa zgłaszane przez obywateli, a także z własnej inicjatywy.

Dbamy o standardy jawności i rzetelności. Działamy zgodnie ze statutem, który publikujemy na naszej stronie internetowej. Tam również dostępne są sprawozdania finansowe i merytoryczne, zgodne z obowiązującymi przepisami, a także informacje o członkach zarządu i kluczowych osobach zaangażowanych w działalność stowarzyszenia. Nasz zarząd liczy zgodnie ze statutem minimum 3 osoby – w praktyce więcej – co zapewnia kolektywny, przejrzysty proces decyzyjny. Kluczowe decyzje, w tym te dotyczące projektów, finansów czy interwencji prawnych, podejmowane są wspólnie, z zachowaniem zasady pluralizmu głosów i odpowiedzialności.

W działaniach interwencyjnych kierujemy się interesem publicznym i zasadami praworządności – działamy w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, wykorzystując dostęp do informacji publicznej oraz instrumenty przewidziane m.in. w ustawie o ochronie przyrody, prawie wodnym i Kodeksie postępowania administracyjnego. Zapewniamy wsparcie społecznościom lokalnym, zachowując przy tym niezależność i obiektywizm, niezależnie od presji ze strony inwestorów czy władz lokalnych. Każda sprawa jest analizowana indywidualnie, z zachowaniem rzetelności i odpowiedzialności za skutki naszych działań.

7. Z kim działacie? Jak Wasze działania są odbierane? Czy macie jakichś sojuszników (kogo)?

Jesteśmy członkiem Koalicji Ratujmy Rzeki, Koalicji 10%, Wetlands International Europe oraz partnerem ruchu 1% for the Planet. Współpracujemy z zespołem badawczym z Uniwersytetu Warszawskiego, a we władzach stowarzyszenia działają także naukowcy z Uniw. Adama Mickiewicza i Uniw. Marii Curie-Skłodowskiej. Dwoje członków zarządu zasiada w Państwowej Radzie Ochrony Przyrody (organ doradczy Min. Klimatu i Środowiska, działający na zasadach społecznych (członkowie Rady nie otrzymują wynagrodzenia).

Od 2025 współpracujemy z Lasami Państwowymi w projektach retencji leśnej, pełniąc rolę partnera społecznego monitorującego działania instytucji.

Nasze zaangażowanie zostało uhonorowane m.in. wyborem dyrektorki CMok do grona 25 liderów klimatu Forbes Women (2024) oraz nagrodą Popularyzator Nauki (2022) i Odznakami Honorowymi za Zasługi dla Ochrony Środowiska i Klimatu (2025) dla członków zarządu.

Dzięki rozległej sieci kontaktów i wysokiemu poziomowi merytorycznemu cieszymy się dużym zaufaniem – współpracujemy z lokalnymi społecznościami, które same zgłaszają się do nas po pomoc. Nasze działania są postrzegane jako niezależne, eksperckie i odpowiadające na realne potrzeby ludzi i przyrody.

8. Napiszcie co pomogłoby Wam działać skuteczniej? Jak chcecie rozwijać swoje działania?

Chcielibyśmy odpowiedzieć na rosnącą społeczną potrzebę monitoringu i ochrony lokalnych mokradeł. Mieszkańcy często nie wiedzą, jak zgłaszać szkody środowiskowe – brakuje im wiedzy o procedurach, instytucjach i przepisach. Obecnie działania interwencyjne prowadzone są wolontariacko przez członków Zarządu i zespołu, co nie pozwala odpowiedzieć na wszystkie zgłoszenia.

Planujemy utworzenie Biura Interwencji Bagiennych, które będzie prowadziło bieżącą komunikację z osobami zgłaszającymi zagrożenia. W ramach projektu zatrudnimy eksperta ds. ochrony przyrody, który wesprze nas w:

- a) uruchomieniu punktu działań strażniczych – analizie zgłoszeń, doradztwie proceduralnym i merytorycznym;
- b) opracowaniu zasobów edukacyjnych, w tym bazy dobrych praktyk i wzorów pism.

Uruchomienie punktu oraz publikacja wypracowanych narzędzi przyczyni się do rozpowszechnienia wiedzy o możliwościach ochrony przyrody przez obywateli oraz promocji CMok wśród potencjalnych fundatorów i darczyńców, co pozwoli na kontynuację działań po zakończeniu wsparcia.

9. Opiszcie działania, które chcecie zrealizować w ramach wsparcia z Funduszu Obywatelskiego i Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska i ich spodziewane efekty.

W ramach wsparcia z Funduszu Obywatelskiego i Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska planujemy rozwinąć i sformalizować działania interwencyjne prowadzone dotąd w sposób oddolny i głównie wolontariacki. Chcemy utworzyć Biuro Interwencji Bagiennych, którego zadaniem będzie ochrona mokradeł poprzez reagowanie na zgłoszenia obywatelskie, wsparcie proceduralne oraz rzecznictwo na poziomie lokalnym i ogólnokrajowym.

Główne działania w ramach projektu to:

1. Zatrudnienie eksperta ds. ochrony przyrody – osoba ta będzie analizować zgłoszenia, oceniać ich zasadność, przygotowywać pisma i wnioski administracyjne, kontaktować się z instytucjami oraz wspierać obywateli i obywatelki w działaniach na rzecz ochrony mokradeł.
2. Utworzenie punktu kontaktowego dla osób i organizacji potrzebujących wsparcia w interwencjach środowiskowych – dostępnego przez e-mail i telefon, z jasną ścieżką zgłoszenia i odpowiedzi.
3. Opracowanie i udostępnienie zasobów edukacyjnych – przewodników, wzorów pism, poradników prawnych i bazy dobrych praktyk interwencyjnych, które ułatwią działanie lokalnym społecznościom.
4. Upowszechnienie wiedzy o prawach obywatelskich związanych z ochroną środowiska – poprzez serię wpisów w mediach społecznościowych oraz nagłaśnianie trwających konsultacji społecznych.

Dzięki wsparciu finansowemu możliwe będzie zatrudnienie eksperta na 0,5 etatu przez 7 m-cy i zabezpieczenie środków na konsultacje prawne w przypadku skomplikowanych spraw.

Harmonogram:

08.2025-10.2025 - rekrutacja eksperta;

11.2025-05.2026 - realizacja działań 1-4.

Efektom działań będzie zwiększenie skuteczności społecznej ochrony przyrody, poprawa reakcji na zagrożenia dla mokradeł oraz wzmocnienie aktywności obywatelskiej. Biuro pozwoli objąć wsparciem większą liczbę osób i miejsc, które dziś pozostają poza naszym zasięgiem. Wierzymy, że pomoże to w realnym wpływie obywateli na decyzje administracyjne oraz budowie silniejszej kultury praworządności i odpowiedzialności ekologicznej.

10. W jaki sposób informujecie o swoich działaniach? Podajcie przykładowe linki do informacji. Jakie działania informacyjne i włączające inne osoby planujecie przeprowadzić w związku z działaniami proponowanymi we wniosku?

Centrum Ochrony Mokradeł prowadzi aktywną komunikację o swoich działaniach, głównie przez profil na Facebooku i LinkedInie (<https://www.facebook.com/centrum.ochrony.mokradel/>, <https://www.linkedin.com/company/centrum-ochrony-mokradel/>) oraz swoją stronę www.bagna.pl. Regularnie publikujemy aktualności o interwencjach, działaniach rzeczniczych, projektach terenowych i sukcesach ochrony mokradeł. W naszych mediach społecznościowych obserwuje nas ponad 10 tys. osób.

Przykładowe wpisy:

<https://tiny.pl/cy8pt44p> ;

<https://www.facebook.com/centrum.ochrony.mokradel/posts/pfbid02PZn38FGKtN9zWmGVPU3zb34At9iHdB7kMb2UcoxZ9NpTHyBGWzC5a3aiSeH6RU28l>

W ramach wnioskowanego projektu planujemy:

– przygotowanie i opublikowanie materiałów edukacyjno-informacyjnych (w formie postów, artykułów i krótkich filmów) przybliżających temat interwencji obywatelskich i ich wpływu na

ochronę przyrody,

- udostępnienie wzorów dokumentów i bazy wiedzy dla osób chcących samodzielnie działać,
- prowadzenie otwartej komunikacji o działaniach Biura Interwencji Bagiennych
- udostępnianie statystyk, spraw i sukcesów,
- stworzenie formularza kontaktowego do zgłoszeń oraz organizację przynajmniej jednego spotkania informacyjnego online nt. interwencji przyrodniczych i praw obywatelskich.

Naszym celem jest wzmacnianie społeczności zaangażowanej w ochronę środowiska i budowanie poczucia sprawczości u osób chcących reagować na degradację przyrody.

11. Budżet – opiszcie jakie rodzaje kosztów chcecie ponieść w ramach wsparcia - rodzaj kosztu, jego uzasadnienie i szacowana kwota, np. 1) wpisy sądowe, skargi do sądów to jeden z instrumentów, których używamy i spodziewamy się, że w nadchodzącym roku złożymy ich 3, 500zł; 2) Wynagrodzenia osób realizujących działania (Wynagrodzenie koordynatorki/ra działania X/projektu) 10 miesięcy * kwota Y; Kwota Z).

Lp.	Rodzaj Kosztu	Uzasadnienie kosztu	Szacowana kwota (w PLN)
1	Wynagrodzenie Eksperta ds. ochrony przyrody - pracownika Biura Interwencji Bagiennych	Zatrudnienie specjalisty w wymiarze 0,5 etatu na 7 miesięcy (6 tys. zł brutto brutto/ miesięcznie, średni koszt zatrudnienia specjalisty w CMok)	42 000,00
2	Konsultacje prawne	Doradztwo kancelarii prawnej w przypadku skomplikowanych spraw (koszt na podstawie rozeznania rynku)	3 000,00
Wnioskowana kwota wsparcia:			45 000,00

12. Podajcie informacje o dotychczasowych sposobach finansowania Waszych działań, w tym listę darczyńców instytucjonalnych, od których otrzymaliście wsparcie na działania strażnicze w ciągu ostatnich 3 lat (podajcie również rok i kwotę wsparcia). Tu możecie też podać inne informacje mogące mieć znaczenie przy ocenie wniosku.

Dotychczas działania strażnicze finansowane były w ramach projektu „Pamiętajmy o Mokradłach” (2021–2023), 73 892 €, program Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy (Fundusze EOG). Projekt wspierał lokalne społeczności w ochronie mokradeł poprzez działania edukacyjne, konsultacje oraz dokumentację ich stanu: <https://pamietajmy.bagna.pl/>.
Poza tym działania strażnicze realizowane są wolontariacko przez członków zarządu i zespołu CMok.

W związku z rosnącym zapotrzebowaniem na stałą obecność osoby zajmującej się pracą strażniczą i interwencyjną nieustannie poszukujemy finansowania na utworzenie takiego stanowiska. Posiadamy zaplecze eksperckie i doradcze (zarząd i zespół merytoryczny), jednak bieżąca realizacja zadań – takich jak analiza orzeczeń, pisanie pism, monitorowanie konsultacji społecznych czy kontakt z osobami zgłaszającymi się po pomoc – wykracza poza możliwości pracy wolontariackiej.

Proponowany projekt byłby dobrym punktem startowym do stałej działalności Biura Interwencji Bagiennych. Liczymy, że jego uruchomienie, połączone z kampanią fundraisingową, pozwoli na dotarcie do darczyńców indywidualnych i instytucjonalnych oraz umożliwi utrzymanie i dalszy rozwój tego stanowiska.

Mokradła są kluczowym elementem przyrody, a ich ochrona, interwencje w ich obronie, a także przywracanie do naturalnego stanu są niezbędne dla powstrzymania katastrofy klimatycznej i kryzysu różnorodności biologicznej, a także dla zapewnienia zdrowej i bezpiecznej przyszłości nam wszystkim.

13. Informacje o wnioskodawcy

Organizacja	
13.1. Adres siedziby organizacji	Miejscowość: Warszawa, Gmina: Ochota (dzielnica), Powiat: Warszawa, Województwo: mazowieckie, Kod pocztowy: 02-089, Poczta: Warszawa, Ulica: Żwirki i Wigury, Numer posesji: 101, Numer lokalu: 1.135
13.2. Strona www, link do profilu w mediach społecznościowych	bagna.pl, https://www.facebook.com/centrum.ochrony.mokradel/ , https://www.linkedin.com/company/centrum-ochrony-mokradel/
13.3. Numer wpisu do odpowiedniego rejestru (np. KRS)	0000109564
13.4. Data rejestracji	2002-04-26
13.5. Telefon	737 333 736
13.6. E-mail	cmok@bagna.pl
13.7. Osoba odpowiedzialna za przygotowanie wniosku i kontakty z Funduszem (imię, nazwisko, e-mail, telefon)	- Imię i nazwisko: Marlena Tokarska - E-mail: m.tokarska@bagna.pl - Telefon:

14. Oświadczenia osób składających wniosek

- ☒ Proponowana we wniosku inicjatywa w całości mieści się w zakresie działalności statutowej wnioskodawcy (dotyczy organizacji), a doświadczenie mojej organizacji w prowadzeniu działań strażniczych to nie mniej niż 3 lata.
- ☒ Wszystkie podane we wniosku informacje są zgodne z aktualnym stanem prawnym i faktycznym.
- ☒ Oświadczam(-y), że zapoznałem/zapoznałam się z klauzulą informacyjną dotyczącą przetwarzania danych osobowych.
- ☒ Władze organizacji i osoby zaangażowane w działania przedstawione we wniosku nie są radnymi, ani urzędnikami w gminie lub powiecie lub jednostkach od nich zależnych, nie pracują w podmiotach kontrolowanych lub jednostkach im podlegających, ani podmiotach konkurencyjnych.
- ☒ Władze organizacji i osoby zaangażowane w działania przedstawione we wniosku nie kandydowały w wyborach w ciągu ostatnich pięciu lat (chodzi o wybory samorządowe, prezydenckie, parlamentarne i europejskie), ani nie były członkami komitetu wyborczego.
- ☒ Władze organizacji i osoby zaangażowane w działania przedstawione we wniosku nie należą do władz partii politycznych, ani nie są osobami aktywnie działającymi lub popierającymi konkretne ugrupowania polityczne.

Imię i nazwisko osoby/osób składających wniosek uprawnionej(-ych) do reprezentowania wnioskodawcy

Lp.	Imię	Nazwisko	Funkcja
1	Łukasz	Kozub	Członek Zarządu
2	Wiktor	Kotowski	Członek Zarządu

Data złożenia wniosku

2025-07-23

Załącznik nr 1 do wniosku o wsparcie

Klauzula informacyjna:

- Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Fundacja dla Polski (dalej: „ADMINISTRATOR”), z siedzibą: ul. Szpitalna 5/3, 00-031 Warszawa. Z Administratorem można się kontaktować pisemnie, za pomocą poczty tradycyjnej na adres: ul. Szpitalna 5/3, 00-031 Warszawa lub pocztą elektroniczną: fdp@fdp.org.pl.
- Administrator nie wyznaczył Inspektora Ochrony Danych.
- Dane osobowe są przetwarzane na podstawie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) oraz ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
- Przetwarzanie odbywa się w celu:

- a) przyjęcia i rozpatrzenia wniosku o wsparcie w ramach Funduszu Obywatelskiego oraz w przypadku przyznania wsparcia w celu publikacji informacji o beneficjencie (nazwy lub imienia i nazwiska) na stronie i w mediach społecznościowych Funduszu Obywatelskiego i Fundacji dla Polski oraz w celu zawarcia i wykonania umowy, a także zapewnienia prawidłowego kontaktu - art. 6 ust. 1 lit. b RODO;
 - b) rozliczenia i sprawozdania – art. 6 ust. 1 lit. c RODO.
- 5. Dane osobowe nie pochodzą od stron trzecich.
 - 6. Administrator nie zamierza przekazywać danych do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej.
 - 7. Administrator będzie przekazywał dane osobowe innym podmiotom, tylko na podstawie przepisów prawa lub umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych, w tym dostawcom usług teleinformatycznych, m.in. Google, Witkac Sp. z o.o.
 - 8. Administrator będzie przetwarzał dane osobowe:
 - a) w przypadku przyznania wsparcia przez 5 lat licząc od początku roku następującego po roku, w którym nastąpiło zakończenie realizacji umowy;
 - b) w przypadku odmowy wsparcia do końca okresu sprawozdawczego.
 - 9. Osoba, której dane dotyczą ma prawo do żądania od Administratora dostępu do danych osobowych, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania oraz o prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania, a także prawo do przenoszenia danych.
 - 10. Skargę na działania Administratora można wnieść do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.
 - 11. Podanie danych osobowych jest wymogiem do wykonania obowiązków Administratora. Ich niepodanie spowoduje brak możliwości złożenia wniosku o wsparcie.
 - 12. Administrator nie przewiduje zautomatyzowanego podejmowania decyzji.